

PENÍZE
NAVÍC

HRA O ŽIVOT(Ě)

ANEŽ 30 LET VIRTUÁLNÍ REALITY ČESKÉ DOMÁCNOSTI

PENÍZE NAVÍC

pravidla hry

PENÍZE NAVÍC - HRA O ŽIVOT(Ě)

aneb 30 LET VIRTUÁLNÍ REALITY ČESKÉ DOMÁCNOSTI

Vítejte ve hře o životě PENÍZE NAVÍC, která vás provede finančním životem běžné české domácnosti. Vaším úkolem je provést tuto rodinu všemi nástrahami i příležitostmi, které ji v životě mohou potkat a úspěšně ji dovést ke splnění jejích cílů a dosažení finanční nezávislosti.

Hra má deset kol, ve kterých můžete měnit využití finančních prostředků rodiny podle momentálních potřeb. Cestu ke splnění cílů vám budou zpříjemňovat, ale také znepříjemňovat různé události, které běžnou rodinu potkávají. Jak se vám podaří cílů rodiny splnit, to záleží především na tom, jakým způsobem nastavíte její finanční hospodaření. Přejeme vám hodně štěstí při dosahování finanční nezávislosti!

OBSAH HRY

1x pravidla

1x hrací plocha

7x posuvník (magnetka – kolo, A 2x, D 2x, P 2x)

1x šestistěnná hrací kostka

12x karta rodiny

12x fix pro zápis na kartu rodiny

30x karta pohybu trhů

106x karta události

420x karta podílového listu (50x 1A, 20x 5A, 50x 10A, 20x 50A, 50x 1D, 20x 5D, 50x 10D, 20x 50D, 50x 1P, 20x 5P, 50x 10P, 20x 50P)

190x karta spořicího účtu (50x 10.000, 20x 50.000, 50x 100.000, 20x 500.000, 50x 1.000.000)

190x karta termínovaného vkladu (50x 10.000, 20x 50.000, 50x 100.000, 20x 500.000, 50x 1.000.000)

120x karta spotřebitelského úvěru (50x 10.000, 20x 50.000, 50x 100.000)

550x bankovka (50 od každé hodnoty: 500, 1.000, 2.000, 5.000, 10.000, 20.000, 50.000, 100.000, 200.000, 500.000, 1.000.000)

PŘÍPRAVA HRY

Rozviňte **hrací plátno** a umístěte na něj magnetky následujícím způsobem:

Posuvník hry umístěte na zelené pole s číslem 30 – start.

Posuvník „A 1x“ umístěte na počáteční hodnotu akcií na počátku hry (0 - 10.000).

Posuvník „D 1x“ umístěte na počáteční hodnotu dluhopisů na počátku hry (0 - 10.000).

Posuvník „P 1x“ umístěte na počáteční hodnotu peněžního trhu na počátku hry (0 - 10.000).

Posuvník „A“ umístěte na výchozí hodnotu výplaty pravidelné investice do akcií (0 - 18.000)

Posuvník „D“ umístěte na výchozí hodnotu výplaty pravidelné investice do dluhopisů (0 - 18.000)

Posuvník „P“ umístěte na výchozí hodnotu výplaty pravidelné investice do peněžního trhu (0 - 18.000)

Před hrací plátno umístěte **balíček karet pohybů trhů**, **karty událostí**, **bankovky**, **karty podílových listů**, **spořicíh účtů**, **termínovaných vkladů**, **spotřebitelských úvěrů** a **hrací kostku**.

Každý hráč obdrží jednu **kartu rodiny** a **fixu**.

Každý hráč dostane tolik **karet spotřebitelských úvěrů**, aby úhrn jejich hodnot odpovídal počáteční hodnotě spotřebitelského úvěru rodiny (viz karta rodiny).

Každý hráč dostane z banky tolik **peněz**, kolik odpovídá počáteční hodnotě úspor rodiny (viz karta rodiny).

SEZNÁMENÍ S KARTOU RODINY

Každý hráč obdrží jednu „**kartu rodiny**“. V horní části karty jsou uvedeny základní údaje o finanční situaci rodiny a sepsány cíle, kterých chce rodina během svého ekonomicky aktivního života dosáhnout.

Vezměte fix a v části „**FINANČNÍ SITUACE**“ zapište do sloupce „aktuální“ stejné hodnoty, jako jsou ve sloupci „počáteční“. Aktuální finanční situace se může během hry měnit.

Každý hráč nyní má takové množství karet „spotřebitelský úvěr“, že jejich úhrn odpovídá hodnotě uvedené na kartě rodiny v části „**POČÁTEČNÍ FINANČNÍ**

MAJETEK“. Následně dostane také tolik peněz, kolik činí výše počátečních úspor rodiny.

Vaším cílem je v průběhu hry splnit cíle svěřené rodině. Jde o pořízení vlastního bydlení, spoření pro děti a rentu. Kolik peněz vaše rodina potřebuje pro splnění těchto cílů, najdete opět v kartě rodiny. V části „**CÍLE**“ budete v průběhu hry zapisovat také věk, ve kterém se rodině podařilo daný cíl splnit.

FINANČNÍ SITUACE	počáteční	aktuální
příjem muže	22 000 Kč	
příjem ženy	16 500 Kč	
výdaje rodiny (bez nájemného)	16 000 Kč	
nájem	13 000 Kč	
volné cashflow	9 500 Kč	

POČÁTEČNÍ FINANČNÍ MAJETEK (AKTIVA A PASIVA)	
spotřebitelský úvěr	50 000 Kč
úspory	250 000 Kč

CÍLE	částka	splněno ve věku
☐ vlastní bydlení	3 000 000 Kč	
☐ spoření pro děti	400 000 Kč	
☐ renta	3 000 000 Kč	

Zbýlá část karty rodiny slouží k zaznamenávání finančních produktů, které rodina využívá pro práci se svými volnými finančními zdroji. Nejdříve se budeme zabývat **volným cashflow**, tedy penězi, které rodině zbudou z jejich příjmů po zaplacení výdajů rodiny včetně nájemného, a to pravidelně každý měsíc. Tyto peníze lze použít k pravidelným úlozkám do různých finančních produktů.

Finanční produkty dělíme do tří základních skupin:

1
KARTA RODINY
Imén a příjmení: Petr Novák
PENÍZE NAVÍC

FINANČNÍ SITUACE		počáteční	aktuální
příjem muže	22 000 Kč		22 000
příjem ženy	16 500 Kč		16 500
výdaje rodiny (bez nájemného)	16 000 Kč		16 000
nájem	13 000 Kč		13 000
volné cashflow	9 500 Kč		9 500

POČÁTEČNÍ FINANČNÍ MAJETEK (AKTIVA A PASIVA)	
spotřebitelský úvěr	50 000 Kč
úspory	250 000 Kč

CÍLE		částka	spínáno ve věku
vlastní bydlení	3 000 000 Kč		
spokojení pro děti	400 000 Kč		
renta	3 000 000 Kč		

VOLNÉ CASHFLOW - VOLNÉ MĚSÍČNÍ PROSTŘEDKY
NEVYUŽITÉ CASHFLOW

MUŽ
ŽENA
RODINA

INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

PENZIČNÍ PŘÍPOJISTĚNÍ

STAVEBNÍ SPOŘENÍ

PENZIČNÍ TRH

RIZIKOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

PENZIČNÍ PŘÍPOJISTĚNÍ

STAVEBNÍ SPOŘENÍ

DLUHOPISY

RIZIKOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

STAVEBNÍ SPOŘENÍ

SPOŘÍČÍ ÚČET

AKCIE

POJIŠTĚNÍ MAJETKU A ODPOVĚDNOSTI

HYPOTÉČNÍ ÚVĚR

SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚR

FINANČNÍ MAJETEK - AKTIVA

FINANČNÍ MAJETEK - PASIVA

1) **spoření a investice**: tyto produkty slouží ke zhodnocování peněz, které má rodina k dispozici

2) **zabezpečení**: pojistné smlouvy slouží k zabezpečení příjmů rodiny v případě rizikové události

3) **úvěry**: tyto produkty nám umožňují realizovat finanční cíle dříve, než pro ně máme k dispozici vlastní našetřené peníze

Nyní zapište do kolonky „**NEVYUŽITÉ CASHFLOW**“ částku rovnající se hodnotě aktuálního volného cashflow rodiny. Na začátku hry rodina nevyužívá žádné produkty, které by platila pravidelnými měsíčními platbami, tedy z volného cashflow.

Poslední část slouží k zaznamenávání finančního majetku, tedy peněz, které jsou k dispozici jednorázově. Tuto část rozdělujeme na dvě složky:

1) **aktiva**: jde o produkty, ve kterých máme uloženy naše úspory

2) **pasiva**: jde o dluhy, které musíme v budoucnu zaplatit

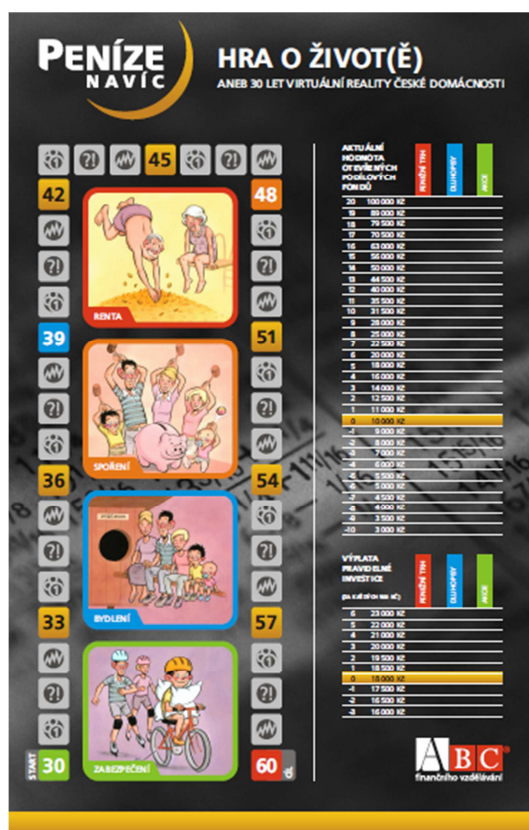
Nyní vezměte **karty spotřebitelských úvěrů** vaší rodiny a přiložte je ke spodní části karty rodiny ke kolonce „**SPOTŘEBITELSKÉ ÚVĚRY**“.

Ke kartě rodiny položte také **hotovost** (peníze), kterou máte nyní k dispozici.

Nyní jste připraveni ke hře.

3

HERNÍ KOLO A JEHO PRŮBĚH

může čerpat úvěry nebo cíl odložit na později.

Každé herní kolo odpovídá třem letům života naší rodiny. Začínáme ve věku 30 let a postupujeme v čase až do 60 let, kdy rodina odchází na zasloužený odpočinek. Naším úkolem je pomoci rodině zajistit vlastní bydlení (nejpozději ve věku 39 let, naspořit peníze pro jejich děti (ve věku rodiny 48 let) a také připravit dostatek prostředků na jištění spokojeného stáří – rentu (ve věku 60 let).

Herní kolo se skládá ze čtyř fází:

- 1) finanční transakce:** v této fázi můžete ovlivnit to, jakým způsobem bude rodina využívat své volné cashflow (budoucí pravidelné měsíční úspory) a jak využije svůj finanční majetek (již existující úspory) v průběhu následujících tří let
- 2) událost:** existuje řada událostí, které mohou mít malý, nebo také zcela zásadní vliv na život naší rodiny – jak se s nimi rodina vypořádá, to záleží především na vás, tedy na tom, jakým způsobem jste doporučili rodině pracovat se svými penězi
- 3) vývoj trhů:** některé finanční produkty odvozují své výnosy od vývoje finančních trhů, v této fázi tedy určíme, jak se tyto trhy vyvíjely za poslední tři roky
- 4) vyhodnocení kola:** pokud v tomto věku má být splněn některý cíl, je třeba zaplatit prostředky pro jeho splnění. Pokud nemá rodina dostatek prostředků,

FINANČNÍ TRANSAKCE

V této fázi můžete měnit využití cashflow a finančního majetku rodiny. Můžete tedy provádět následující transakce, a to v libovolném pořadí a počtu:

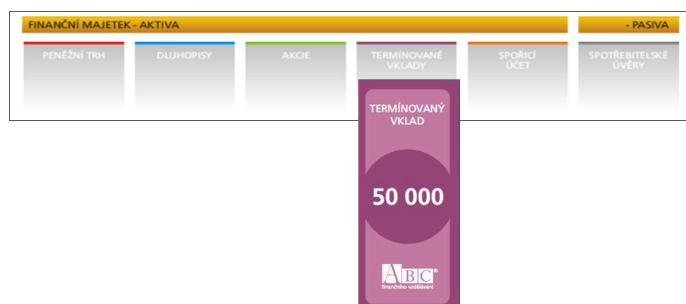
Nákup podílových listů (akcie, dluhopisy, peněžní trh): každý jeden podílový list stojí tolik peněz, kolik je jeho aktuální hodnota

na trhu (označená posuvníkem na hrací ploše – na počátku hry je to 10.000). Zaplatte aktuální hodnotu podílových listů, které chcete kupovat. Za ně obdržíte odpovídající počet karet podílových listů, které přiložíte ke spodní části karty rodiny.

Prodej podílových listů (akcie, dluhopisy, peněžní trh): každý jeden podílový list lze prodat za tolik peněz, kolik je jeho aktuální hodnota na trhu (označená posuvníkem na hrací ploše). Odevzdejte podílové listy, které chcete odprodat. Dostanete za ně hotovost odpovídající jejich aktuální hodnotě.

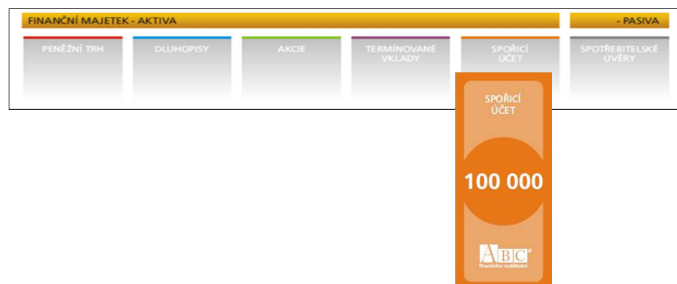
Nákup termínovaných vkladů: každý termínovaný vklad stojí 10.000. Termínované vklady nelze zpětně odprodat, jakmile je tedy

koupíte, musíte je držet až do konce kola, kdy vám budou vyplaceny včetně výnosů.

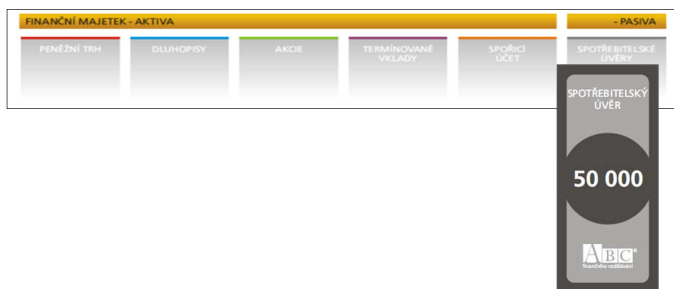
Vklad na spořicí účet: na spořicí účet můžete vkládat celé násobky 10.000. Odevzdejte hotovost ve výši úločky na spořicí účet.

Dostanete karty spořicíh účtů odpovídající odevzdané hotovosti.

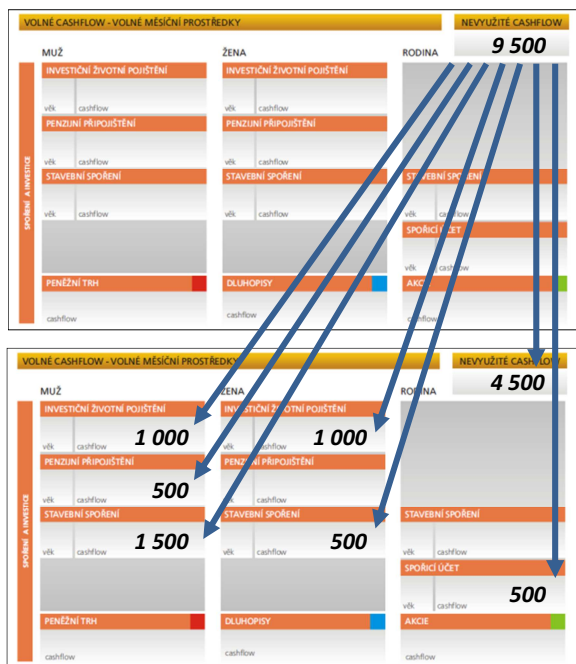
Výběr ze spořicího účtu: ze spořicího účtu můžete libovolně vybírat. Odevzdejte karty spořicíh účtů, za které obdržíte odpovídající hotovost.

Čerpání spotřebitelského úvěru: hráč si vezme z banku spotřebitelský úvěr dle své volby a odpovídající množství peněz, které může dále použít.

Splacení spotřebitelského úvěru: hráč odevzdá do banku tolik peněz, kolik je hodnota spotřebitelského úvěru a odevzdá do banku splacený spotřebitelský úvěr.

Pravidelné spoření / investování: hráč může spořit / investovat volné cashflow pomocí některého z finančních produktů.

Existuje řada různých produktů, které se liší svými parametry. Některé mají výnos fixní, u jiných se výnos odvozuje od vývoje finančních trhů. Některé produkty nabízí bonusy, které závisí na výši pravidelné investice a době, po kterou produkt platíme.

Pokud se rozhodnete využít některý z finančních produktů, zapište k němu na kartě rodiny cashflow, které chcete pravidelně platit (v celých 500). O tuto částku snižte také nevyužité cashflow na kartě rodiny. Investovat můžete vždy maximálně tolik peněz, kolik činí vaše nevyužité cashflow. K danému produktu zaznamenejte věk rodiny, ve kterém jste produkt pořídili.

Zrušení spořicího / investičního produktu: klient může odebrat veškeré cashflow z libovolného spořicího / investičního produktu a přemístit jej zpět do nevyužitého cashflow. Bankéř vám sdělí aktuální hodnotu produktu a vyplatí vám ji v hotovosti. Produkt lze následně znovu sjednat.

Pravidelné investování do otevřených podílových fondů: toto investování se od předchozích způsobů liší pouze tím, že výnosy jsou vypláceny každé kolo, tedy každé

3 roky, a to na konci fáze vývoje trhů (viz níže). Investovat můžete do podílových fondů peněžního trhu, dluhopisů a akcií.

Zabezpečení: klient může využít pojistných smluv (rizikové životní pojištění, pojištění majetku a odpovědnosti). K danému

plnění v případě rizikové události (viz karty událostí), a to ve výši odpovídající placenému pojistnému (použité cashflow) a věku klienta při sjednání smlouvy. Pozor, pojistné částky pro muže a ženu se liší, zabezpečení se sjednává pro každého zvlášť (viz zadní strana karty rodiny). Majetek a odpovědnost jsou zabezpečeny kompletně za 500.

produktu zaznamenaná věk klienta, ve kterém produkt pořídil, a částku, kterou chce za pojištění platit (v celých 500). Rizikové životní pojištění zabezpečí klienta na výplatu pojistného

POJIŠTĚNÍ (SMRT A TRIVÁLE NÁSLEDKY ÚRAZU)			
rok	pojistná částka smrt / TNÚ		
sjednání	muž za 500	žena za 500	
30	750 000	1 300 000	
33	700 000	1 220 000	
36	650 000	1 140 000	
39	600 000	1 060 000	
42	550 000	980 000	
45	500 000	900 000	
48	450 000	820 000	
51	400 000	740 000	
54	350 000	660 000	
57	300 000	580 000	

POJIŠTĚNÍ MAJETKU A ODPOVĚDNOSTI	
za 500 pojištěno vše:	
nemovitost	
domácnost	
odpovědnost	

Zrušení pojistky: Klient může odebrat všechno cashflow z pojistné smlouvy. V takovém případě zruší také označení věku sjednání. Pozor, pokud bude klient sjednávat pojištění znovu, musí zaznamenat nový věk sjednání (pojistné částky jsou potom nižší, viz karta vývoje finančních produktů).

Hypoteční úvěr: klient může čerpat hypoteční úvěr a splnit tak svůj cíl bydlení (a to i předčasně). K hypotečnímu úvěru

FINANČNÍ SITUACE			POČÁTEČNÍ FINANČNÍ MAJETEK (AKTIVA A PASIVA)	
příjem muže	22 000 Kč	22 000	spotřebitelský úvěr	50 000 Kč
příjem ženy	16 500 Kč	16 500	úspory	250 000 Kč
výdaje rodiny	16 000 Kč	16 000		
(bez nájemného)				
nájem	13 000 Kč	13 000 → 0		
volné cashflow	9 500 Kč	9 500 → 22 500		
VOLNÉ CASHFLOW - VOLNÉ MĚSÍČNÍ PROSTŘEDKY			NEVYUŽITÉ CASHFLOW	
MUŽ	ŽENA	RODINA	2 500 → 15 500	

úvěr	HYPOTEČNÍ ÚVĚR		
	36	30	15 000
	věk	splatnost	cashflow
	SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚR		
	věk	splatnost	cashflow

poznámenejte věk sjednání, splatnost úvěru (15 nebo 30 let) a přiřadte odpovídající cashflow viz zadní strana karty rodiny). Hypoteční úvěr lze čerpat pouze na splnění cíle bydlení. Délka splácení úvěru může přesahovat 60 let věku klienta. V 60 letech jej však bude třeba doplatit. V okamžiku pořízení vlastní nemovitosti přestává rodina platit nájem, její celkové výdaje klesnou o hodnotu nájmu. O tuto částku se také navýší volné cashflow. Z tohoto navýšení je možné financovat hypoteční úvěr.

Splacení hypotečního úvěru: klient může doplatit aktuální dluh nebo jeho část.

Potřebnou částku

za každých půjčených 500.000 naleznete na kartě vývoje finančních produktů. Částky se liší podle doby, která zbývá do konce splatnosti hypotečního úvěru.

Příklad: Hypotéka sjednaná ve věku 36, splatnost 30 let, výška úvěru 3.000.000 => splátka 15.000 (2.500 za každých 500.000 úvěru = 2.500 x 6 = 15.000). Ve věku rodiny 48 let je hypoteční úvěr splácen již 12 let, do konce tedy zbývá 18 let (splatnost 30 let - 12 let již spláceno). Pro uvolnění cashflow ve výši 2.500 je třeba zaplatit 374.500, celý úvěr by tedy mohl být splacen za 2.247.000 (374.500 x 6).

HYPOTEČNÍ ÚVĚR		
za 500.000 úvěru		
splatnost:	30 let	15 let
splátka:	2.500	4.000
zbývá let	zůstatek úvěru	
30	500000	
27	474500	
24	445500	
21	412500	
18	374500	
15	331000	
12	281500	
9	224500	
6	159500	
3	85000	

Hráč může udělat **neomezené množství finančních transakcí v libovolném pořadí**. Může tedy například nakoupit podílové listy, opět je za stejnou cenu prodat a následně nakoupit jiné podílové listy. Všimněte si, že termínované vklady je možné v této fázi pouze nakoupit, nikoliv prodat.

UDÁLOSTI

Varianta 1: Každý hráč v libovolném pořadí otočí jednu **kartu události** a vyhodnotí její efekt. Efekty některých karet platí pouze na hráče, který kartu otočil, jiné působí na všechny hráče. Vyhodnoťte efekt karty.

7

KARTA UDÁLOSTÍ

Pojistná událost: KRÁDEŽ

Platí pouze pro aktivního hráče.

Váš byt byl vykraden! Pořízení nového vybavení stojí 60 000. Pokud máte domácnost pojištěnou, zaplatí náklady pojišťovna.

Varianta 2: V každém kole **moderátor** otočí **jednu kartu události** a vyhodnotí její efekt. Efekt každé karty platí vždy pro všechny hráče, bez ohledu na to, co je na ní napsáno.

Pokud karta nutí hráče **zaplatit peníze** a tento hráč nemá peněz dostatek, může hráč využít některou z následujících možností:

- čerpání spotřebitelského úvěru** – hráč si vezme z banku kartu spotřebitelského úvěru a odpovídající obnos peněz, poté zaplatí částku požadovanou kartou události
- prodej podílového listu nebo výběr se spořicího účtu** – hráč odevzdá podílový list nebo kartu spořicího účtu (nebo více) a vezme si z banku odpovídající obnos peněz, poté zaplatí částku požadovanou kartou události
- zrušení produktů** – klient může zrušit některé ze svých spořicích / investičních produktů. Klient dostane vyplacenu hotovost a uvolní se jeho cashflow.

Pokud se po vyhodnocení karty události **zvýší volné cashflow** klienta, navýší o tyto prostředky nevyužité cashflow, které může v příští fázi finančních transakcí libovolně použít.

Pokud se po vyhodnocení karty události **sníží volné cashflow** klienta, musí hráč snížit nevyužité cashflow o odpovídající výši. Pokud klient nemá dostatek nevyužitých cashflow, může zrušit některé spořicí / investiční produkty. Pokud klient nechce produkty ukončit nebo uvolněné prostředky nepostačují, musí zapsat schodek cashflow jako záporné cashflow na spotřebitelský úvěr. Klient tedy čerpá spotřebitelský úvěr na vykrytí výdajů.

Pokud má klient v nevyužitém cashflow například 1.500 a karta události sníží jeho cashflow o 2.500, musí hráč snížit nevyužité cashflow na 0 a zbylých 1.000 musí odebrat z některého z produktů, které to umožňují nebo čerpat spotřebitelský úvěr, tedy zapsat na produkt „spotřebitelský úvěr“ 1.000 záporného cashflow (-1.000).

Pokud **dojdou karty v balíčku událostí**, zamíchejte použité karty a vytvořte nový balíček. Pozor, některé karty se po použití vyřazují ze hry. Tyto karty znovu nemíchejte a ponechejte je bokem.

VÝVOJ TRHŮ

určení pohybu trhů:

Varianta 1: Balíček **karet pohybu trhů** se zamíchá a vytáhne se z něj jedna karta. Na této kartě je uvedeno, jakým způsobem se pohnou trhy akcií, dluhopisů i peněžního trhu. Posuňte ukazatel aktuální hodnoty o uvedený počet polí nahoru (kladné hodnoty) nebo dolů (záporné hodnoty). Pokud aktuální hodnota přesáhne 100.000 (stupeň 20), přesuňte ukazatel na hodnotu 11.000 (stupeň 1). Zobrazená hodnota se počítá jako desetinásobná (stupeň 1 je tedy nyní pro tento trh 110.000).

Na číslo uvedená na kartě vývoje trhu nastavte také ukazatel výplat pravidelné investice. Taženou kartu odložte stranou.

Varianta 2: Tato varianta se liší pouze v tom, že se karty vývoje trhů nelosují náhodně, ale jejich pořadí je předem určeno podle scénáře. Ten je tvořen deseti kartami seskládanými v předem přesně určeném pořadí.

8 KARTA POHYBU TRHŮ		
PENEŽNÍ TRH		+ 1
DLUHOPISY		- 1
AKCIE		+ 4

vývoj hodnoty investic a úvěrů:

Tato fáze probíhá v následujících krocích:

- 1. Nevyužité cashflow:** Za každých 500 nevyužitých cashflow obdrží klient z banku 18.000.
- 2. Spořicí účty:** Klient vymění všechny své karty spořicích účtů za hotovost. Za každých 10.000 hodnoty spořicího účtu dostane nazpět 10.500 v hotovosti (5% zhodnocení za 3 roky).
- 3. Termínované vklady:** Klient vymění všechny své termínované vklady za hotovost. Za každých 10.000 hodnoty termínovaného vkladu dostane nazpět 11.000 v hotovosti (10% zhodnocení za 3 roky).
- 4. Pravidelné investování:** Za cashflow, které klient využil pro pravidelné investování do otevřených podílových fondů (akcie, dluhopisy, peněžní trh), obdrží hotovost odpovídající aktuální výplatě pravidelné investice označené na hrací ploše. Po vyplacení všech hráčů nastavte ukazatele výplaty pravidelné investice (nikoliv však ukazatel aktuální hodnoty) na výchozí hodnoty (18.000).
- 5. Spotřebitelské úvěry:** Za každou kartu spotřebitelského úvěru dostane rodina druhou o stejné hodnotě (úroky za 3 roky).
- 6. Záporné cashflow:** Za každých 500 záporného cashflow (na spotřebitelském úvěru) musí klient zaplatit 23.000. Pokud nemá dostatek prostředků, vezme si tolik karet spotřebitelských úvěrů, aby se jejich hodnota vyrovnala nebo překročila částku, kterou má klient ještě doplatit. Pokud hodnota navýšení úvěru přesahuje dlužnou částku, dostane klient rozdíl v hotovosti.
- 7. Započtení kladného a záporného cashflow:** Pokud klient uvolní cashflow z finančních produktů, **musí** jej primárně využít ke snížení záporného cashflow spotřebitelského úvěru.

Každá fáze vyhodnocení kola představuje věk, kterého rodina dosáhla. Políčko na hrací ploše znázorňuje tento věk. Většina polí má žlutou barvu, která znamená, že se v tomto věku nic zvláštního neděje a můžeme tak pokračovat do další fáze (finanční transakce). Pokud má však pole jinou barvu, znamená to, že je v tomto kole potřeba vyhodnotit některý cíl rodiny.

START

Zelené pole s nápisem START značí věk, ve kterém hra začíná, nemá žádný další zvláštní význam.

POŘÍZENÍ VLASTNÍHO BYDLENÍ

Modré pole s číslem 39 označuje věk, ve kterém si chce rodina splnit svůj **cíl spojený s vlastním bydlením**. Pro splnění cíle můžete použít libovolnou kombinaci **hotovosti a čerpání hypotečního úvěru**. Hodnotu cíle naleznete na kartě klienta.

V okamžiku pořízení vlastní nemovitosti **rodina přestává platit nájem**, její celkové výdaje klesnou o hodnotu nájmu. O tuto částku se také navýší volné cashflow (zvyšte také „nevyužitý cashflow“). Z tohoto navýšení je možné financovat hypoteční úvěr.

Pro uvolnění cashflow a hotovosti a využití hypotečního úvěru může klient nyní provést **následující finanční transakce**:

Prodej podílových listů, Výběr ze spořicího účtu, Čerpání spotřebitelského úvěru, Zrušení spořicího / investičního produktu, Zrušení pojistky, Čerpání hypotečního úvěru.

Pokud si tedy klient přeje rodinný dům za 4.000.000, můžete například 1.000.000 odevzdat v hotovosti a 3.000.000 pokrýt hypotečním úvěrem. Odevzdáte 1.000.000 z hotovosti do banku a na políčko „hypoteční úvěr“ na kartě produktů zapíšete odpovídající cashflow (v případě třicetileté hypotéky to bude $3.000.000 / 500.000 \times 2.500 = 15.000$).

Pokud klient není schopen financovat cíl bydlení, může se jej pokusit splnit později. Do **karty klienta** zaznamenejte věk, ve kterém si klient cíl splnil.

SPOŘENÍ PRO DĚTI

Oranžové pole s číslem 48 označuje věk, ve kterém si chce rodina splnit další **cíl, na nějž si spoří**. Cíle je třeba financovat hotovostí. Hodnotu cíle naleznete na kartě rodiny.

Pro získání hotovosti může klient nyní provést **následující finanční transakce**:

Prodej podílových listů, Výběr ze spořicího účtu, Čerpání spotřebitelského úvěru, Zrušení spořicího / investičního produktu.

Pokud klient není schopen financovat tento cíl, může se jej pokusit splnit později. Do **karty klienta** zaznamenejte věk, ve kterém klient cíl splnil.

FINANČNÍ NEZÁVISLOST (RENTA) – KONEC HRY

Červené cílové pole s číslem 60 označuje věk, ve kterém rodina odchází do penze. Do jaké míry se rodina stává finančně nezávislou, záleží na tom, jak hospodařila během svého ekonomicky produktivního života.

V tomto okamžiku proměňte všechny finanční produkty na hotovost, a to v následujících krocích:

- 1. Prodej podílových listů:** vyměňte všechny podílové listy (akcie, dluhopisy, peněžní trh) za hotovost. Za každý podílový list obdržíte hotovost odpovídající aktuální hodnotě otevřených podílových listů označené na hrací ploše.
- 2. Zrušení termínovaných vkladů:** pokud máte termínované vklady, vyměňte je za hotovost odpovídající jejich pořizovací hodnotě.
- 3. Výběr ze spořicího účtu:** pokud máte karty spořicího účtu, vyměňte je za hotovost odpovídající jejich pořizovací hodnotě.
- 4. Zrušení spořicího / investičního produktu:** odeberte cashflow ze spořicího / investičního produktu a přesuňte jej do nevyužitého cashflow. Z banku dostanete hotovost odpovídající výplatě produktu podle doby spoření.

5. Zrušení pojistných smluv: odeberte cashflow ze všech produktů v kategorii zabezpečení a přesuňte jej do nevyužitého cashflow.

6. Splnění cíle bydlení: Pokud ještě není splněn cíl bydlení a hotovost umožňuje pořídit nemovitost, cíl bydlení splňte.

7. Splacení spotřebitelských úvěrů: odevzdejte do banku karty spotřebitelských úvěrů společně s odpovídající hotovostí. Pokud nemáte dostatek prostředků na splacení, ponechte si spotřebitelské úvěry.

8. Splacení hypotečního úvěru: doplňte zůstatek hypotečního úvěru a přesuňte cashflow z hypotečního úvěru do nevyužitého cashflow. Pokud nemáte dostatek finančních prostředků, vezměte si z banku spotřebitelské úvěry v hodnotě, kterou je třeba doplatit.

9. Vyrovnání záporného cashflow: odevzdejte do banku stejnou hodnotu záporného cashflow ze spotřebitelského úvěru a kladného cashflow z nevyužitého cashflow. Pokud vám zůstává pouze záporné cashflow, zaplaťte za každých 500 záporného cashflow 100.000 z hotovosti. Pokud nemáte dostatek prostředků, navyšte svůj dluh o 100.000 za každých 500 záporného cashflow. Vezměte si z banku odpovídající objem spotřebitelských úvěrů.

VYHODNOCENÍ

Nyní se můžete podívat, jak jste byli úspěšní při plnění cílů rodiny, která vám byla svěřena.

1. Všechny cíle jste splnili včas a hotovost dosahuje nebo převyšuje požadovanou výši renty. Ve hře jste byli úspěšní a splnili všechna očekávání svěřené rodiny.
2. Splnili jste všechny cíle, některé z nich však po požadovaném termínu. Hotovost dosahuje nebo převyšuje požadovanou výši renty.
3. Splnili jste všechny cíle, hotovost však nedosahuje potřebné částky pro rentu. Nemáte však žádné dluhy.
4. Splnili jste cíl bydlení, nemáte žádné dluhy.
5. Neplnili jste cíl bydlení nebo máte dluhy.